

INHOUD

VOORWOORD	9
INLEIDING	10
1.1 Typering en positionering van <i>Also sprach Zarathustra</i>	10
1.2 Vier hermeneutische sleutels en probleemstelling	14
1.3 Een ontwikkelingsroman	18
1.4 Weg van onderricht: stadia in de ontwikkeling van Zarathustra	20
1.5 Opzet van deze studie: de hoofdstukken	26
1.6 Situering en methode.	30
1.6.1 Algemene opmerkingen	31
1.6.2 Vier thema's en onderzoekslijnen	35
A. Een mannelijk geseksueerd vertoog; de feministische Nietzsche receptie	35
B. Religieus-mythische motieven in <i>Also sprach Zarathustra</i>	38
C. Zarathustra en het zoroastrisme	44
D. Metaforiek en symfonische compositie	49
E. Tot slot: methodische verantwoording en persoonlijke motivatie.	57
DEEL I : VORM	63
Introductie deel I	64
2 <i>Also sprach Zarathustra</i> : een tragedie vanuit de geest van de muziek	68
2.1 De dionysische schreeuw	68
2.2 Toon, ritme en dans	81
2.3 De toeschouwers	88
2.4 Religieuze context: de mythe en het drama	91
2.5 Verdwijning van het natuurlijk spreken	99
2.6 Tragedie: pessimisme van de toekomst (kritiek op Schopenhauer 1)	104

2.7 Tragedie: de dithyrambische koorzang (kritiek op Wagner)	108
2.8 Een lichte tragische held: Zarathustra	115
2.9 Nabeschouwing: herstel van de oorspronkelijke toon	121
3 Het beeld van de toren: de architectuur van de opbouw	124
3.1 Inleiding	124
A. De spits: herschepping van de dithyrambe	125
B. De bouwstenen: revitalisering van de taal	129
3.2 Voegwerk 1: het muzische ambacht en de eenheid van het muzische	138
3.3 Voegwerk 2: brokstukken en inspiratie	145
3.4 Voegwerk 3: de wisselwerking tussen het beeld en de gelijkenis	154
3.5 Opbouw 1: eenheid en maat	159
3.6 Opbouw 2: ritme en dynamiek	163
3.7 Opbouw 3: harmonie en symfonie	170
3.8 <i>Also sprach Zarathustra</i> : een partituur	179
3.9 Nabeschouwing: ‘zeer kunstig en stap voor stap’	184
4 Een symfonie in drie delen	186
4.1 Inleiding	186
4.2 De Negende van Beethoven als opmaat voor <i>Also sprach Zarathustra</i>	187
4.3 De symfonie, een korte oriëntatie	192
4.4 De toepassing van de hoofdvorm in <i>Also sprach Zarathustra</i>	196
4.5 Nabeschouwing en vooruitblik	209
 DEEL II : INHOUD	 212
Introductie deel II	213
5 <i>Also sprach Zarathustra</i> : een heilig boek en een vijfde evangelie	217
5.1 Een boek voor allen en niemand	217
5.2 Het mannelijke hoofdthema: lineair en doelgericht	219
5.3 De paradoxaliteit van de leer van de <i>Übermensch</i>	226

6 Het mannelijk perspectief: ‘wil tot macht’ en <i>Übermensch</i>	230
6.1 Heiliging van het leven (kritiek op Schopenhauer 2)	230
6.2 Een mannelijk geseksueerd vertoog	239
6.3 Verleden en toekomst: het kind	242
6.4 Zarathustra’s verkondiging: het planten van een kiem	253
6.5 Nabeschouwing: dionysisch voortbestaan	267
7 De moeder, de vrouw, en de eeuwige wederkeer	270
7.1 En nu de vrouw...	270
7.2 De relatie tot de vrouw: medelijdend, mild en hartstochtelijk	271
7.3 Vrouwelijke en mannelijke zwangerschap	276
7.4 De bemiddelende functie van de vrouw	281
7.5 Angst voor de vrouw: twijfel en uitstel	286
7.6 De sprong in de leegte en de amor fati	297
7.7 Opheffing van de laatste afhankelijkheid	305
7.8 Nabeschouwing: een uit zichzelf rollend rad	314
DEEL III : SYNOPSIS	316
Introductie deel III	317
8 Onderweg naar het tuingeluk der aarde	321
8.1 De wording van het volkomen ego: eeuwige wederkeer en liefde	321
8.2 De schoonheid van de <i>Über-held</i> : eenheid van mens, dier, en god	331
8.3 Het tuingeluk van de aarde: de ontmoeting met Ariadne	338
8.4 Als een vogel: zweven, vliegen, dansen en zingen	346
8.5 Bliksem uit een donkere wolk: het Ja- en Amen-Lied	354
8.6 Nabeschouwing: ‘alle dingen nieuw’	367
9 Onderweg naar een heilig huwelijk: de naamloze naam en het vijfde evangelie	370
9.1 Inleidende samenvatting, het Ja- en Amen-Lied ... en verder	370

9.2	Dat wat niemand weet: over naamgeving en filosofie	374
9.3	Ariadne, de naam van ‘wat niemand weet’	381
9.4	Het ontwerp van een nieuwe religiositeit: een impasse	384
9.5	Dionysos en Ariadne: een heilige geschiedenis	394
9.6	Nabeschouwing: ‘een nieuw lied zingen’	405
	POSTSCRIPTUM	409
	APPENDIX	416
	EINDNOTEN	422
	LITERATUUR	510
	SAMENVATTING	545